

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	حسین اسفینی، محمد بحیرایی، محمد ابراهیم توننده جانی، امیر زراندوز، علی شهبایی، نسترن صمدی، علیرضا عبیدی، سعید عزیزخانی، امیر محمودیان، حامد نصیری
علوم و فنون ادبی	ابوذر احمدی، سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، علیرضا جعفری، پوریا حسین پور، عارفه سادات طباطبایی نژاد، فرهاد علی نژاد، حمید محدثی، حسینعلی موسی زاده، هومن نمازی
جامعه شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، علیرضا حیدری، الهام رضایی، فاطمه صفری، ارغوان عبدالملکی، نگار غلامی
روان شناسی	حمیدرضا توکلی، مهدی جاهدی، کوثر دستورانی، مهسا عفتی، فرهاد علی نژاد
عربی، زبان قرآن	نوید امساک، ولی برجی، هادی پولادی، محمد جهان بین، کاظم غلامی، مجید فاتحی، مرتضی کاظم شیرودی، علی محسن زاده، سید محمدعلی مرتضوی، الهه مسیح خواه، راضیه یادگاری
فلسفه و منطق	مجید پیرحسینلو، علیرضا تقی پور، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، حسن صدری، فرهاد قاسمی نژاد، کیمیا طهماسبی
اقتصاد	علیرضا رضایی، آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهسا عفتی، سید محمد مدنی دینانی، احمد منصور

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	ایمان چینی فروشان
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی نژاد	یاسین مهدیان
جامعه شناسی	مانده مؤمنی	مانده مؤمنی	فاطمه صفری
روان شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	—
عربی، زبان قرآن	نوید امساک	نوید امساک	درویشعلی ابراهیمی
فلسفه و منطق	سبا جعفرزاده صابری	سبا جعفرزاده صابری	فرهاد علی نژاد
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	فاطمه صفری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: زهره قموشی
حروف چین و صفحه آرا	مهندس ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

ریاضی و آمار (۲)

به عدد ثابت تبدیل کرد که x را حذف کنیم. پس ضریب x را برابر صفر قرار می دهیم $a+1=0 \Rightarrow a=-1$. حال به دنبال $f(a)$ یعنی $f(-1)$ هستیم که باید از ضابطه بالایی استفاده کرد.

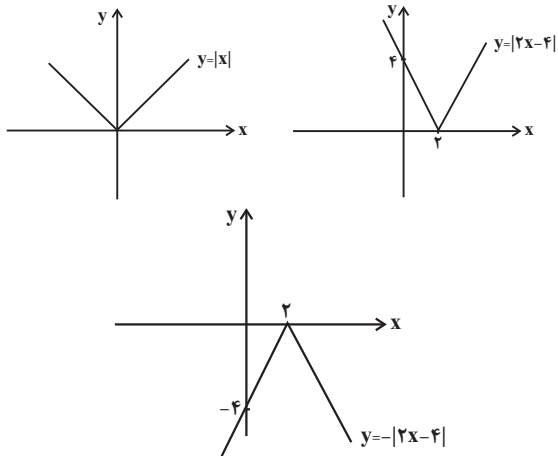
$$f(x) = \begin{cases} -2, & -3 < x < 2 \\ 2, & x \geq 2 \end{cases}$$

$$\Rightarrow f(-1) = -2$$

(۳۶ ۳۴) (۲)

۶- گزینه «۱» ( )

با رسم هر مرحله داریم:

(۴۴ ۴۰) (۲)

۷- گزینه «۲» ( )

$$D_f \cap D_g = \{1, 3\}$$

با تشکیل توابع خواسته شده داریم:

$$f+g = \{(1, 6), (3, 12)\}, f-g = \{(1, -2), (3, -2)\}$$

$$f \times g = \{(1, 8), (3, 35)\}, \frac{f}{g} = \{(1, \frac{1}{2}), (3, \frac{5}{7})\}$$

$$\left(\frac{f+g}{f-g}\right) = \{(1, -3), (3, -6)\}$$

$$\left(\frac{f \times g}{\frac{f}{g}}\right) = \{(1, 16), (3, 49)\}$$

$$\left(\frac{f+g}{f-g}\right) \text{ برد میانگین اعضای برد} = \frac{-3-6}{2} = -4/5$$

$$\left(\frac{f \times g}{\frac{f}{g}}\right) \text{ برد میانگین اعضای برد} = \frac{16+49}{2} = 32/5$$

$$\Rightarrow 32/5 - (-4/5) = 37$$

(۵۴ ۴۵) (۲)

۱- گزینه «۴» ( )

$$((p \wedge q) \vee q) \Rightarrow \sim p \equiv q \Rightarrow \sim p \equiv \sim q \vee \sim p$$

قانون جذب

حالا نقیض گزاره بالا را به کمک قانون دموگان می نویسیم:

$$\sim(\sim q \vee \sim p) \equiv q \wedge p$$

(۱۱ ۴) (۲)

۲- گزینه «۴» ( )

$$(\sim p \vee q) \wedge p \equiv T \Rightarrow \begin{cases} p \equiv T \Rightarrow \sim p \equiv F \quad (*) \\ \sim p \vee q \equiv T \xrightarrow{(*)} q \equiv T \end{cases}$$

$$(\sim r) \vee (\sim q \wedge p) = \begin{cases} \text{اگر } r \equiv T: (\underbrace{\sim r}_F) \vee (\underbrace{\sim q \wedge p}_F) \equiv F \equiv \sim r \\ \text{اگر } r \equiv F: (\underbrace{\sim r}_T) \vee (\underbrace{\sim q \wedge p}_F) \equiv T \equiv \sim r \end{cases}$$

پس همواره هم ارزش با $\sim r$ است.

(۱۱ ۴) (۲)

۳- گزینه «۲» ( )

اگر دو عدد را x و y در نظر بگیریم، نصف آن ها $\frac{x}{2}$ و $\frac{y}{2}$ و مجموع نصف

دو عدد $\frac{x}{2} + \frac{y}{2}$ است. مربع مجموع نصف دو عدد $(\frac{x}{2} + \frac{y}{2})^2$ و

حاصل ضرب دو عدد xy و ثلث حاصل ضرب آن ها $\frac{xy}{3}$ است. بنابراین نماد

$$\left(\frac{x}{2} + \frac{y}{2}\right)^2 > \frac{xy}{3}$$

ریاضی عبارت داده شده برابر است با: (۱۳ ۱۴) (۲)

۴- گزینه «۱» ( )

الف) ممکن است برد تابع ثابت شامل یک عدد غیر صحیح (مثل $\sqrt{2}$) باشد. این مورد نادرست است.

ب) در تابع ثابت $\{(-3, 10), (-2, 10), (-1, 10)\}$ مجموع اعضای دامنه برابر با -6 و مجموع اعضای برد برابر با 10 است که مجموع اعضای برد بیشتر است. این مورد نادرست است.

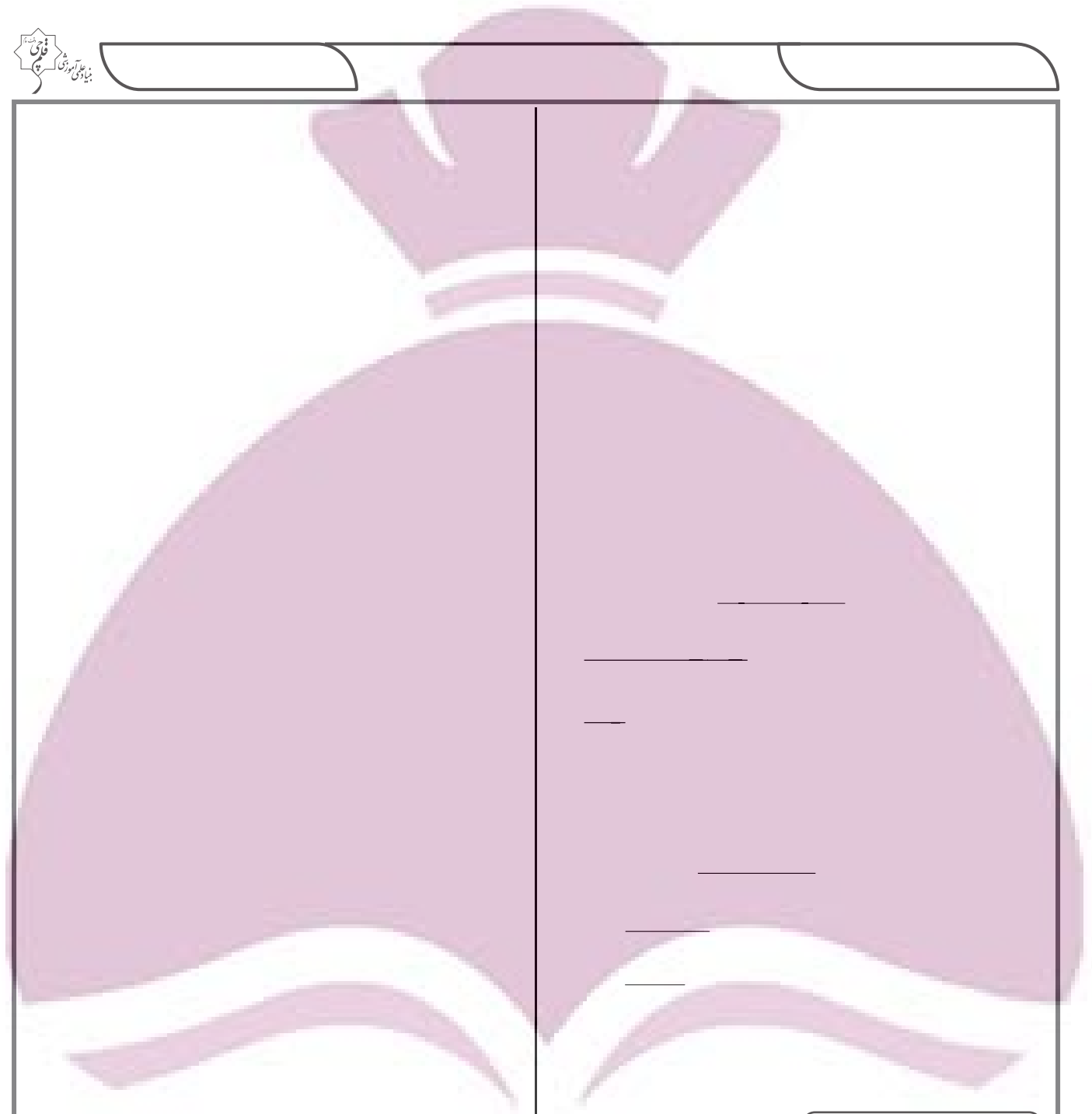
ج) دامنه و برد تابع $\{(3, 2), (2, 1), (1, 3)\}$ یکسان است ولی همانی نیست. این مورد نادرست است.

د) تابع $\{(a, a)\}$ هم ثابت است و هم همانی. مثلاً $\{(2, 2)\}$. این مورد نادرست است.

(۳۳ ۲۵) (۲)

۵- گزینه «۲» ( )

چون تابع پلکانی است، پس ضابطه هر قسمت باید عددی ثابت را نشان دهد. پس $(a+1)x+2$ یک تابع ثابت است. زمانی می توان این معادله را

نام و نام خانوادگی: _____

ایران توانمند
توشه ای برای موفقیت

جامعه‌شناسی (۲)

۲۱- گزینه «۲»

جملات صورت سوال به ترتیب، مثالی برای جملات زیر هستند:
در دیدگاه دوم، جهان ذهنی و فردی افراد تابع فرهنگ آن‌هاست.
در دیدگاه سوم، بر مسئولیت فرد در قبال جامعه و فرهنگ تأکید می‌شود.
در دیدگاه اول، ذهن افراد نیز هویتی مادی و طبیعی دارد.
در دیدگاه دوم، جهان تکوینی ماده خامی است که فرهنگ‌ها و جوامع مختلف در آن دخل و تصرف می‌کنند.

(۱) (۲)

۲۲- گزینه «۱»

استعمار، نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید.

(۱) (۲) (۳)

۲۳- گزینه «۴»

دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، زمینه گسترش فلسفه‌های روشنگری را فراهم آورد و فلسفه‌های روشنگری، سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد و فرهنگ معاصر غرب را پدید آورد.

(۱) (۲) (۵۰)

۲۴- گزینه «۱»

حقیقت ← معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف است.
مضرات استفاده از محصولات تراریخته ← عقلانیت (سطح دوم)
مسئولیت و تعهد ← زمینه تحقق و گسترش عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم می‌کند.

فرهنگ جهانی باید در لایه‌های مختلف خود به آن پایبند باشد. ← عدالت

(۱) (۲) (۱۶) (۱۵)

۲۵- گزینه «۲»

ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای جاهلی در عصر نبوی تا فتح مکه، در برابر اسلام، مقاومت آشکار کرده بود و از آن پس، در پوشش نفاق خزیده بود. این ارزش‌ها در دوران خلافت به تدریج اقتدار جامعه اسلامی را در چارچوب مناسبات قبیله‌ای و عشیره‌ای سازمان بخشید.

(۱) (۲) (۲۹)

۲۶- گزینه «۴»

تشریح مورد نادرست:

لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.

(۱) (۲) (۱۰) (۷۹) (۷۶)

۲۷- گزینه «۳»

طرف‌های درگیر دو جنگ، در قالب ایدئولوژی‌های ناسیونالیستی، لیبرالیستی و سوسیالیستی رفتار خود را توجیه می‌کردند. بر این اساس این دو جنگ ریشه در فرهنگ غرب داشتند.

(۱) (۲) (۱۵)

۱۷- گزینه «۳»

«گی سوان با / ف ت چون خوا / ش چ دا ری / دة نوز: فاعلاتن (به‌جای فاعلاتن) فاعلاتن فاعلاتن فعلن»

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر ز مان زین / سب ز گل شن / رخ ت بی رون / می ب رم:
فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان

گزینه «۲»: چ مر گا مد / چ سو دش دا / شت اذ ری سی / ی ل ق ما نی:
مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۳»: ک ش ما مش / ک ل این غم / ب ه نر بگ / شا یید: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع لن (فعلن)

گزینه «۴»: ای را خ ت / دل ها ب ت / آ را م جا / ن کی س تی: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن

(۱) (۲)

۱۸- گزینه «۴»

وزن مصراع آخر عبارت است از «مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن».

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

گف	تم	ک	ب	دا	نا	یی
-	-	U	U	-	-	-

از	قیه	د	ت	بگ	ریه	زم
-	-	U	U	-	-	-

گزینه «۲»:

ب	ت	حا	ص	لی	ن	دا	رد
U	U	-	U	-	U	-	-

غ	م	رو	ز	گا	ر	گف	تن
U	U	-	U	-	U	-	-

گزینه «۳»:

ج	هان	پیه	رسد	ت	بی	بن	یا
U	-	-	-	U	-	-	-

ذ	زین	فر	ها	د	کش	فر	یاد
U	-	-	-	U	-	-	-

(۱) (۲)

۱۹- گزینه «۲»

مفهوم مشترک ابیات مرتبط: بیان شور و شوق شاعر و برتری‌دادن آن به پدیده‌های مختلف طبیعی (برق و باد و شعله) و حتی شوق مجنون. (در بیت گزینه «۳» این مقایسه کم‌رنگ‌تر است و فقط در مصراع اول دیده می‌شود؛ اما باز هم این گزینه ارتباط بیشتری با گزینه‌های «۱» و «۴» دارد).

در بیت گزینه «۲»، شاعر برق و ابر را عاشق می‌داند و خندیدن برق (رعد) و گریستن ابر (باران) را نشان از آن عشق می‌داند (دقت شود که در هر مصراع بیت این گزینه، سؤالی مطرح شده است).

(۱) (۲) (۶۲)

۲۰- گزینه «۳»

در بیت صورت سؤال، شاعر دلیل مستی خود را معشوق می‌داند نه شراب؛ این مفهوم در بیت گزینه «۳» نیز بیان شده است.

(۱) (۲) (۷۷)

۲۸- گزینه «۴»

( )
- هنگامی که برخی تغییرات درونی و بیرونی، تعادل کل نظام را بر هم بزند، بحران اتفاق می‌افتد.
- برخی متفکران، مشکل سرنوشت‌ساز قرن بیستم را بحران‌های زیست‌محیطی می‌دانند.
- در نگاه تمدن غرب، انسان بر این گمان است که با تسخیر طبیعت و تصرف در آن، می‌تواند تمامی مسائل و مشکلات خود را حل کند.
(۲) (۹۵ ۹۴ ۹۱)

۲۹- گزینه «۴»

( )
منورالفکران غرب‌گرا، نسبت به کشورهای استعمارگر احساس خطر نمی‌کردند، بلکه حضور سیاسی و اقتصادی آنان را یک فرصت می‌دانستند.
(۲) (III II)

۳۰- گزینه «۴»

( )
تجمع قدرت رسانه در دست صاحبان ثروت ← علت متزلزل ساختن هویت فرهنگی جوامع غیرغربی
علم تجربی غربی تنها تفسیر ممکن از جهان طبیعت نیست ← پیامد روشن شدن اینکه علم تجربی دارای مبانی غیرتجربی است.
ترویج علوم انسانی غربی در کشورهای غیرغربی ← علت عمیق‌ترین تأثیر را در توزیع فرهنگ غرب دارد.
(۲) (۱۰۰ ۹۹ ۷۱ ۷۰)

روان‌شناسی

۳۱- گزینه «۲»

( )
یکی از اهداف علوم تجربی، تبیین یک موضوع یا پدیده است. تبیین به بیان چرایی اتفاق افتادن یک پدیده می‌پردازد. در واقع، هر دانشمند زمانی که یک پدیده را تبیین می‌کند، در حال بیان علل اتفاق افتادن آن پدیده در جهان است.
(۱۴)

۳۲- گزینه «۲»

( )
رسش: آمادگی زیستی مبتنی بر یک برنامه طبیعی
رشد: تغییرات پی‌درپی و منظم از زمان انعقاد نطفه تا هنگام مرگ در ابعاد گوناگون با الگو و نظم خاص
یادگیری: فرایندی براساس تجربه (رفتاری و شناختی) با ایجاد تغییراتی نسبتاً دائمی در احساس، تفکر و رفتار فرد
(۴۲ ۴۱ ۳۷)

۳۳- گزینه «۳»

( )
یکی از تفاوت‌های مهم نوجوانان با کودکان مهارت فراحفظه است؛ یعنی نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند و می‌خواهند چگونگی به حافظه‌سپردن اطلاعات را فراگیرند. به این نوع مهارت‌آموزی، فراحفظه می‌گویند.
(۵۶ ۵۵)

۳۴- گزینه «۴»

( )
به همه چیزهایی که در دامنه توجه ما قرار می‌گیرد، آگاهی کامل نداریم. مثل زمانی که در جریان سخنرانی، کلمه‌ای ناخودآگاه به ذهن فرد می‌رسد، بدون اینکه بداند آن را کجا و چگونه آموخته است.
(۷۴)

۳۵- گزینه «۱»

( )
اگر ۹ علامت به آزمودنی‌ها ارائه شود، آزمودنی می‌تواند حداکثر ۹ اصابت (تصمیم درست) داشته باشد و حداکثر ۶ هشدار کاذب (زیرا به‌طور کلی در ۶ مرتبه از اجرای آزمایش محرک نداریم)، در حالی که پرویز ۷ هشدار کاذب داشته که غیرممکن است.
(۷۷)

۳۶- گزینه «۲»

تشریح گزینه‌ها:

( )
گزینه «۱»: یکی از مهم‌ترین دلایل فراموشی اطلاعات در حافظه کوتاه‌مدت، جایگزینی مواد اطلاعاتی با موارد جدید است.
گزینه «۲»: مطالب چند روز گذشته، نمودی از حافظه بلندمدت می‌باشد.
گزینه «۳»: حفظ ۹ لغت به معنای فراخانی ارقام و مربوط به حافظه کوتاه‌مدت است.
گزینه «۴»: دقایقی پیش از امتحان نیز نشان‌دهنده کارکرد حافظه کوتاه‌مدت است.
(۹۷ ۹۴)

۳۷- گزینه «۲»

( )
تحولات بازار بورس، موفقیت در کنکور و احترام به آزادی اندیشه همگی از مسائل علوم انسانی هستند که به سبب پیچیدگی و دشواری نمی‌توان جواب واحدی به آن‌ها داد و به سبب داشتن علل متعدد در دسته مسائل خوب تعریف نشده قرار می‌گیرند. در عوض مسئله افزایش کیفیت بنزین شهری راهکاری واحد و استاندارد دارد که می‌دانیم انجام آن ضامن رسیدن به هدف است.
(II) (IIA II)

۳۸- گزینه «۳»

( )
چترباز بین دو جنبه بی‌آبرو شدن یا پریدن با وجود ترس، باید یکی را انتخاب کند.
بین دو امر خواستنی (استقلال و رفاه زندگی در کنار خانواده) مجبور به انتخاب است.
(۲) (۱۵۲ ۱۵۱)

۳۹- گزینه «۴»

( )
افراد در مواجهه با ناهماهنگی شناختی یا رفتار خود را تغییر می‌دهند، یا نگرش خود را تغییر می‌دهند و یا دست به توجیه می‌زنند تا بین رفتار و شناخت آن‌ها هماهنگی حاصل شود.
(۱۷۰ ۱۶۹)

۴۰- گزینه «۴»

( )
- برخی از مسائل روانی در ایجاد انواع بیماری‌های جسمانی مؤثر است؛ مثلاً ابتلا به بیماری‌های قلبی - عروقی به‌دلیل فشار کاری زیاد.
- برخی از بیماری‌های جسمانی، عوارض و مشکلات روانی ایجاد می‌کنند؛ مانند ابتلا به افسردگی در نتیجه بیماری ام‌اس.
(۱۹۱)

عربی زبان قرآن (۲)

۴۷- گزینه «۲»
 فعل «تتواضع» از باب تفاعل است و فعل‌های باب تفاعل حرکت کسره ندارند، لذا شکل درست آن «تَتَوَاضَعُ» است، هم‌چنین «من» به کار رفته بعد از «کل»، حرف جرّ نیست؛ لذا باید «مَن» می‌بود.

( )

۴۸- گزینه «۳»
 در صورتی که جواب شرط جمله اسمیه باشد، باید حرف «ف» بر سر آن بیاید. اگر عبارت «من اتصل ظهراً الموظّف أجابه» می‌خواست شرطیه باشد، باید بر سر «الموظّف...» حرف «ف» قرار می‌گرفت: «فالموظّف...»

( )

۴۹- گزینه «۲»
 «ال» در «الشاب» به معنی اسم اشاره «ذلک: آن» است. ترجمه عبارت گزینه «۲»: «جوانی را در ساحل دیدیم، نزدیک بود آن جوان در دریا غرق شود!»

تکنه مهم درسی:

هرگاه اسمی به صورت نکره بیاید و همان اسم دوباره همراه «ال» تکرار شود، الف و لامش به صورت اسم اشاره (این یا آن) ترجمه می‌شود.

( )

۵۰- گزینه «۲»
 «تَصْبِحُ» مترادف «تَصْبِرُ» (می‌شود، می‌گردد) است، نه «تَصَيَّرُ» (می‌گرداند).

( )

فلسفه یازدهم

۵۱- گزینه «۴»
 تا قبل از سقراط فلسفه صرفاً به معنای دوستداری دانایی بود و بعدها به دانشی خاص اطلاق شد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فلسفه ریشه‌ای یونانی دارد نه عربی.
 گزینه «۲»: سقراط برای اولین بار این لفظ را به کار نبرد.
 گزینه «۳»: سوفیست در ابتدا به معنای دانشمند و فرد دانا بود. فیلسوفوس (فیلسوف) نیز در گذر زمان به معنای دانشمند تلقی شد. پس دلالت اولیه سوفیست با تلقی ثانویه از فیلسوفوس در واقع یکی بود.

(۷) (II)

۵۲- گزینه «۱»
 در این گزینه مسئله اول به حوزه فلسفه اولی که بخش اصلی و ریشه و پایه فلسفه است تعلق دارد و مسئله دوم به فلسفه اخلاق که از فلسفه‌های مضاف است تعلق دارد و فلسفه‌های مضاف بخش‌های فرعی و شاخه فلسفه محسوب می‌شوند.

(۱۶) (III) (II)

۵۳- گزینه «۱»
 شخصی که دارای استقلال در اندیشه باشد تابع برهان و استدلال است؛ نه تابع افراد و اشخاص. شخص مذکور در بند «الف» چون عقیده هنرمند مورد علاقه‌اش را بدون توجه به استدلال و دلیل آن می‌پذیرد، فاقد چنین استقلالی است.

۴۱- گزینه «۱»
 «اقصد فی مشیک»: در راه رفتنت میانه‌روی کن (رد سایر گزینه‌ها) / «اغض من صوتک»: از صدایت بکاه (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «أصوات»: صداها (رد گزینه ۳) / «الحمیر»: خران (رد گزینه ۲)

( )

۴۲- گزینه «۲»
 «أهدی»: هدیه بدهم؛ از «أهدی، یهدی» گرفته شده است. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «أعمالها»: کارهای پرورشی او (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «قَد سبّبت»: باعث شده (رد گزینه ۴) / «أَنْ تُحَسِّنَ» که خوب شود؛ فعل مجهول است (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

( )

۴۳- گزینه «۴»
 «جاء ... به»: آوردند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «عرف حاتم»: دختر حاتم را شناخت (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «أطلقوها»: او را آزاد کنید (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «كان یحب»: دوست می‌داشت (رد سایر گزینه‌ها)

( )

۴۴- گزینه «۲»
 «إن امتلاً الملعب من المتفرّجین»: اگر ورزشگاه از تماشاچیان پر شود، چون فعل لازم «امتلاً» از باب افتعال به معنی «پر شد» و «الملعب» فاعل آن است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: رُفات: خاک قبر / استخوان پوسیده
 گزینه «۳»: فی أعین مُحَبِّبها: در چشم‌های دوستدارانش [أعین: جمع عین / مُحَبِّب + ها = مُحَبِّبها]
 گزینه «۴»: أصابتنا: به ما رسید / به ما برسد (فعل شرط را می‌توان مضارع ترجمه کرد).

( )

۴۵- گزینه «۱»
 «بیشتر»: اکثر (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «در بر بگیرد»: یتنوی (رد گزینه ۲) / «معرفی کنی»: تعرّف (رد گزینه ۲) / «اصطلاحات فرهنگی»: المصطلحات (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «فرهنگ لغتی که»: معجماً (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

( )

۴۶- گزینه «۴»
 ترجمه عبارت صورت سؤال: «برای رعایت صرفه‌جویی در مصرف آب، هموطنان نباید شیر را (به صورت) باز رها کنند!»
 با توجه به ترجمه سایر گزینه‌ها، تنها عبارتی که معنای جمله را به صورت صحیح کامل می‌کند، «است.»

( )

گاهی افراد یک جامعه افکار و عقایدی را می‌پذیرند که پشتوانه عقلی و منطقی محکمی ندارند، بلکه بر اثر مرور زمان و یا انتقال از نسلی به نسل بعد، به صورت یک عادت درآمده است و اکثر افراد جامعه، بدون دلیل آن‌ها را پذیرفته‌اند؛ خرافه‌هایی از قبیل «شکستن آینه شگون ندارد» نمونه‌ای از این عقاید هستند.

( ) (I) ۲۳ ۲۴

۵۴- گزینه «۴»

سوفیست‌ها به دلیل این که نظرات اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد بود و نتوانسته بودند تفسیر درستی از جهان ارائه دهند، به بیهوده بودن نظر ایشان حکم دادند و به تعلیم فن سخنوری تأکید کردند نه بالعکس.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: سوفیست‌ها به جای رسیدن به حقیقت، پیروزی بر رقیب را هدف قرار دادند پس پیروزی برایشان تقدم داشت.

گزینه «۲»: به تدریج دیدگاه دانشمندان ایونیا (زادگاه فلسفه یونانی)، آتن، پایتخت یونان را هم تحت تأثیر قرار داد و آتن به مرکز نظریات گوناگون و اختلافات فکری تبدیل شد. آرا و نظریات گوناگون و غالباً متضادی که این اندیشمندان عرضه داشتند، سبب شد تا نوعی تشویش و نگرانی بر مردم آن روزگار غالب شود و بذریعۀ اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه در ذهن ایشان پراکنده گردد و در نهایت به ظهور سوفیست‌ها بینجامد.

گزینه «۳»: این گروه خود را سوفیست می‌خواندند پس خودشان مبدأ نام‌گذاری خود بودند.

( ) (I) ۳۴

۵۵- گزینه «۳»

سقراط گفت: «اما این افترا، که من منکر خدا باشم، وارد نیست. از تو می‌پرسم: آیا ممکن است که کسی صفات و امور مربوط به انسان را بپذیرد، اما منکر وجود انسان باشد؟ آیا کسی پیدا می‌شود که علم و قدرت و عدالت فوق بشری را قبول داشته باشد ولی وجود خداوند را منکر شود؟». بنابراین او باور و اعتقادش به خداوند را از طریق قائل‌بودن خود به آثار و لوازم او اثبات کرد. اما دقت کنید که این جمله بدین معنی نیست که لوازم یک امر بر آن تقدم دارند و قبل از آن هستند. قاعدتاً ابتدا خود امر وجود دارد و سپس لوازم آن. سقراط نیز بر پایه این اصل است که دارد با دیدن معلول وجود علت را اثبات می‌کند. پس سیر استدلال سقراط را از پیش‌فرض استدلال او تفکیک کنید.

( ) (I) ۴۰ ۴۲

۵۶- گزینه «۴»

هم معنای معرفت و هم امکان رسیدن به آن برای هر انسانی روشن است و شکاکیت مطلق، یعنی شک در اصل دانستن و همه دانسته‌ها، امکان‌پذیر نیست و اگر کسی چنین نظری بدهد، گرفتار یک تناقض شده و همین نظر او با شک مطلق سازگار نیست.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شناخت ما محدود است اما می‌تواند گسترش یابد.

گزینه «۲»: شک در توانایی انسان در شناخت برخی امور به معنای شک در خود اصل امکان شناخت نیست.

گزینه «۳»: با پیشرفت علم، «برخی» از دانش‌های گذشته باطل می‌شوند.

( ) (I) ۴۵ ۴۸

۵۷- گزینه «۱»

دانستنی‌های دانش فلسفه از طریق حواس و تجربه به دست نمی‌آیند؛ بلکه فقط از طریق تعقل محض می‌توان به آن‌ها رسید. مثلاً ذات و صفات خداوند را نمی‌توان با حس و تجربه درک کرد و شناخت آن‌ها مستلزم بهره‌گیری از قواعد شناخت عقلی است.

از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی حس در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهاست.

عارف و سالک الی الله ممکن است بتواند در همین دنیا، آخرت را مشاهده کند. علاوه بر عالم طبیعت، سایر عوالم را مشاهده نماید و وجود فرشتگان را هم واقعاً بباید. این قبیل مشاهدات، از نوع شهود قلبی است و از راه چشم به دست نمی‌آید.

( ) (I) ۵۱ ۵۳ ۵۴

۵۸- گزینه «۴»

از نظر کانت شناخت حاصل همکاری حس و عقل است؛ اینکه خورشید طلوع می‌کند و پس از آن زمین روشن می‌شود داده‌ای است که حس در اختیار دستگاه ادراکی ما قرار می‌دهد و این دستگاه ادراکی ما با استفاده از مفاهیم مستقل از تجربه (مانند علیت) که در اختیار دارد، حکم به یک رابطه وجودی بین این دو پدیده متعاقب می‌کند. پس اینکه علت روشن شدن زمین خورشید است امری است که به کمک مفاهیم دستگاه ادراکی درک می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بیکن محصور ماندن علوم تجربی در خرافات را نتیجه دنباله‌روی فیلسوفان گذشته از ارسطو می‌دانست نه برعکس.

گزینه «۲»: از منظر کانت شناخت حاصل همکاری حس و عقل است؛ نه مفاهیم دستگاه ادراکی.

گزینه «۳»: دکارت مخالف با تجربه و علم تجربی نبود؛ اما به شناخت عقلی بهای بیشتری می‌داد.

( ) (I) ۶۴ ۶۵

۵۹- گزینه «۳»

مقصود از ناطق بودن انسان هم صرفاً سخن گفتن او نیست، بلکه مقصود اصلی، قوه تفکر و تعقل است. انسان با قوه تفکر خود استدلال می‌کند؛ یعنی از تصدیقات و تصورات خود کمک می‌گیرد و استدلال را سامان می‌دهد. گویا در هنگام استدلال، با خود نطق می‌کند. پس از تنظیم استدلال نیز با سخن گفتن و نطق، محتوای استدلال را به دیگران منتقل می‌نماید.

( ) (I) (I) ۷۲

۶۰- گزینه «۳»

گزینه «۱»: عمل اخلاقی از نظر کانت خیر فی نفسه است و برای غایتی بیرون از خود انجام نمی‌شود، بلکه صرفاً به خاطر اطاعت از وظیفه انجام می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از نظر افلاطون معیار اخلاق ثابت است و با گذر زمان تغییر نمی‌کند.

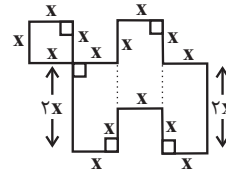
گزینه «۲»: از نظر ارسطو عقل خود ابتدائاً باید دچار افراط و تفریط نشود تا بتواند بر سایر قوا فرمانروایی کند.

گزینه «۴»: ماتریالیست‌ها معتقدند انسان در شرایط قرار گرفتن در اجتماع، دست به ابداع قوانین اخلاقی می‌زند.

( ) (I) ۸۶ ۸۹

ریاضی و آمار (۱)

۶۱- گزینه «۴»

مساحت: $S = x^2 + 2x^2 + 2x^2 + 2x^2 = 7x^2$

محیط: $P = 18x$

$S = 7P \Rightarrow 7x^2 = 7 \times (18x) \Rightarrow x^2 = 18x \Rightarrow x^2 - 18x = 0$

$\Rightarrow x(x-18) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x=0 & \text{غ قق} \\ x=18 & \text{قق} \end{cases} \Rightarrow P = 18 \times 18 = 324$

(۱۶ ۱۰) (۱) ( )

۶۲- گزینه «۳»

معادله را ساده تر می نویسیم:

$(x-3)^2 + x(x+k) - 4 = 0 \Rightarrow x^2 - 6x + 9 + x^2 + kx - 4 = 0$

$2x^2 + (k-6)x + 5 = 0$

مجموع ریشه ها، $3/5$ است، پس:

$S = \frac{-b}{a} \Rightarrow 3/5 = \frac{-(k-6)}{2} \Rightarrow 7 = -k+6 \Rightarrow k = -1$

با جای گذاری $k = -1$ معادله به شکل $2x^2 - 7x + 5 = 0$ در می آید.

چون مجموع ضرایب این معادله، صفر است، پس ریشه های آن 1 و $\frac{c}{a}$ است.

$x_1 = 1$
 $x_2 = \frac{c}{a} = \frac{5}{2}$ } اختلاف $\rightarrow \frac{5}{2} - 1 = \frac{3}{2} = 1.5$

(۳۲ ۲۷) (۱) ( )

۶۳- گزینه «۳»

جواب های معادله در خود معادله صدق می کنند:

$x = -2 \Rightarrow \frac{(2a+1)(-2)}{-2-1} + \frac{(b-1)(-2+2)}{(-2)^2 + 2(-2) - 3} = \frac{2a-1}{-2+3}$

$\Rightarrow \frac{4a+2}{3} = 3a-1 \Rightarrow 9a-3 = 4a+2$

$\Rightarrow 5a = 5 \Rightarrow a = 1$

$x = -1 \Rightarrow \frac{(2a+1)(-1)}{-1-1} + \frac{(b-1)(-1+2)}{(-1)^2 + 2(-1) - 3} = \frac{2a-1}{-1+3}$

$\Rightarrow \frac{2a+1}{2} + \frac{b-1}{-4} = \frac{2a-1}{2}$

$\xrightarrow{\times 4} 4a+2-b+1 = 6a-2 \Rightarrow 2a+b = 5 \xrightarrow{a=1} b = 3$

$\Rightarrow a^2 - b^2 = 1 - 9 = -8$

(۳۸ ۳۳) (۱) ( )

۶۴- گزینه «۳»

برای به دست آوردن برد تابع داریم:

$-2 \leq x \leq 3 \Rightarrow 6 \geq -3x \geq -9$

$\Rightarrow -10 \leq -3x - 1 \leq 5$

$\Rightarrow -10 \leq y \leq 5$

$\Rightarrow \text{برد} = \{y \in \mathbb{R} \mid -10 \leq y \leq 5\}$

(۶۲ ۵۶) (۱) ( )

۶۵- گزینه «۱»

اگر در نمایش زوج مرتبی یک تابع 2 زوج مرتب داشتیم که عضوهای اولشان برابر بود، باید عضوهای دومشان را نیز برابر قرار دهیم:

$\sqrt{4} = 2 \Rightarrow 3^y - 1 = 81 \Rightarrow 3^y - 1 = 3^4 \Rightarrow y - 1 = 4 \Rightarrow y = 5$

$5^2 x = 25^2 - x \Rightarrow 5^2 x = 5^2(2-x) \Rightarrow 5^2 x = 5^4 - 2x$

$\Rightarrow 2x = 4 - 2x \Rightarrow 4x = 4 \Rightarrow x = 1$

$x - y = 1 - 5 = -4$

(۴۹ ۴۰) (۱) ( )

۶۶- گزینه «۳»

معادله محور تقارن: $3x + 1 = 0 \Rightarrow x = -\frac{1}{3}$

در تابع درجه دوم $y = ax^2 + bx + c$ معادله محور تقارن برابر است با:

$x = \frac{-b}{2a}$

$\Rightarrow y = 2x^2 + kx - 1 \Rightarrow \text{محور تقارن: } x = \frac{-k}{4}$

$-\frac{k}{4} = -\frac{1}{3} \Rightarrow k = \frac{4}{3}$

(۷۰ ۶۳) (۱) ( )

۶۷- گزینه «۴»

برای بررسی نظر معلم ها در مورد مسائل فرهنگی جامعه، مصاحبه بهترین روش جمع آوری داده هاست، زیرا دادگان ها در این زمینه در دسترس نیست. برای بررسی تعداد دانش آموزانی که امسال، معدلشان افزایش داشته، بهترین روش جمع آوری داده ها، دادگان ها است.

برای بررسی کیفیت نیمکت های یک مدرسه بهترین روش جمع آوری داده ها، مشاهده است.

(۸۴ ۷۶) (۱) ( )

۶۸- گزینه «۳»

$\bar{x} = 140, \sigma = \sqrt{49} = 7$

۹۶ درصد داده ها در فاصله $(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x} + 2\sigma)$ هستند.

$(140 - 14), (140 + 14) = (126, 154)$

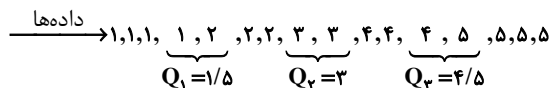
(۹۸ ۸۹) (۱) ( )

۶۹- گزینه «۲»

با توجه به نمودار داریم:

$$\Rightarrow IQR = 4/5 - 1/5 = 3/5$$

(۱۰۹ ۱۰۵) (I) ( )

۷۰- گزینه «۳»

$$A \text{ مقدار واقعی} = \frac{A}{\text{مقدار بیشینه}} \times 100 \Rightarrow 80 = \frac{x_A}{30} \times 100$$

$$\Rightarrow x_A = \frac{80 \times 30}{100} = 24$$

$$B \text{ مقدار واقعی} = \frac{B}{\text{مقدار بیشینه}} \times 100$$

$$\Rightarrow 100 = \frac{x_B}{100} \times 100 \Rightarrow x_B = 100$$

به همین ترتیب داریم:

$$C \text{ عدد روی شعاع} = \frac{xC}{80} \times 100 \Rightarrow 100 \times xC = 3200 \Rightarrow xC = 32$$

$$\Rightarrow \bar{x} = \frac{24 + 100 + 32}{3} = \frac{156}{3} = 52$$

$$s^2 = \frac{(24-52)^2 + (100-52)^2 + (32-52)^2}{3}$$

$$= \frac{784 + 2304 + 400}{3} = \frac{3488}{3}$$

(III 113) (I) ( )

علوم و فنون ادبی (۱)

۷۱- گزینه «۱»

عبارت این گزینه درباره زبان پارتی صدق می‌کند. زبان پهلوی، زبان رسمی دوران ساسانی بود.

(۴۳ ۴۲ ۴۰ ۳۹) (I) ( )

۷۲- گزینه «۱»

شاهنامه ابومنصوری به نثر سامانی و سیاست‌نامه به نثر غزنوی و سلجوقی نگاشته شده است. بنابراین موارد (الف، ب، د) با شاهنامه ابومنصوری و موارد (ج، ه، و) با سیاست‌نامه تناسب دارند.

(۶۵ ۶۴) (I) ( )

۷۳- گزینه «۲»

موارد نادرست:

تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و اوایل قرن ششم، شعر پارسی همچنان تحت تأثیر سبک سامانی و غزنوی بود.

تحولی که سنایی و انوری در غزل ایجاد کردند، باعث شد در قرن هفتم شاعران بزرگی در غزل ظهور کنند.

(۸۲ ۸۱) (I) ( )

۷۴- گزینه «۴»

گزینه «۴»، نه هجای کوتاه دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: یازده هجای کوتاه دارد.

گزینه «۲»: دوازده هجای کوتاه دارد.

گزینه «۳»: سیزده هجای کوتاه دارد.

(۴۸) (I) ( )

۷۵- گزینه «۳»

«ن» بعد از «ا» در واژه «چشمان» و وجود ۵ هجای کشیده:

شاد: U - / سیاه: U - U / شاد: U - / نیست: U - / باد: U -

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «ن» ساکن در واژه‌های «بین و رقیبان» و هجاهای کشیده:

خام: U - / فاش: U - / هوس است: U - UU

گزینه «۲»: به‌خاطر نداشتن «ن» ساکن بعد از مصوت بلند حذف می‌شود، ولی ۵ هجای کشیده دارد:

بات: U - / مدام: U - U / کاه: U - / تاب: U - / کاب: U -

[ن در «ستوران» محرک است و حرکت «و» پذیرفته است.]

گزینه «۴»: «ن» در واژه «شادمان» و وجود ۴ هجای کشیده:

شادمان: U - / بود: U - / نکرد: U - U / یاد: U -

(۴۹ ۴۸) (I) ( )

۷۶- گزینه «۳»

حروف مشترک قافیه = حروف اصلی + حروف الحاقی؛ (پس هنگامی که قافیه، حروف الحاقی نداشته باشد، حروف مشترک و حروف اصلی برابر و مطابق همدیگر خواهند بود. مانند قافیه بیت گزینه «۳» که حروف «رد» هم حروف مشترک‌اند و هم حروف اصلی قافیه.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حروف مشترک: ـ یت / حروف الحاقی: ـ ّت / حروف اصلی: ـ یت

گزینه «۲»: حروف مشترک: ازی / حروف الحاقی: ی / حروف اصلی: از

گزینه «۴»: حروف مشترک: رده / حروف الحاقی: ـ ّه / حروف اصلی: ـ ّرد

توجه: مصوت بلند «ای» و «ه» بیان حرکت (ه آخر کلمه)، همواره در حکم حروف الحاقی‌اند. (مانند قافیه ابیات گزینه‌های «۲» و «۴»)

(۹۱ ۸۸) (I) ( )

۷۷- گزینه «۱»

هم‌قافیه شدن همه گروه کلمات مذکور در گزینه «۱»، بلامانع است و حروف اصلی آن‌ها به ترتیب، «یر»، «م و ـ م» و «ان» است.

توجه: کلمات «خادمی و آدمی» با وجود تفاوت در مصوت کوتاه (ـ و ـ ّ)، به دلیل داشتن حروف الحاقی هم‌قافیه می‌شوند؛ هم‌چنین کلمات «ایران و جانان» نیز به دلیل اشتراک در حروفی که در یکی از کلمات، الحاقی و در دیگری غیرالحاقی است، هم‌قافیه می‌شوند. («ان» در کلمه «جانان» پسوند نسبت است و در واژه «ایران» الحاقی نیست.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «هندسه و فلسفه» نمی‌توانند قافیه شوند؛ چرا که «های بیان حرکت» همواره در حکم حروف الحاقی است و با حذف آن «هندس» و «فلسف» می‌مانند که علی‌القاعده هم‌قافیه نمی‌شوند. سایر گروه‌های این گزینه هم‌قافیه‌اند.

می‌کنند «پدیده‌های اجتماعی» همانند «پدیده‌های طبیعی» هستند. بنابراین علت همانند پنداشتن پدیده‌های طبیعی و اجتماعی، مستقل شدن پدیده‌های اجتماعی از انسان‌هایی است که آن‌ها را به‌وجود می‌آورند. پدیده‌های اجتماعی را انسان‌ها در ارتباط با یکدیگر به‌وجود می‌آورند و از آنجا که افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند، پدیده‌های اجتماعی معنادار هستند. بنابراین علت معناداری پدیده‌های اجتماعی این است که افراد با آگاهی، اراده و هدف عمل می‌کنند. ارزش‌ها و هنجارها تا جایی تداوم دارند که افراد براساس آن‌ها عمل کنند و در غیر این صورت از بین می‌روند.

( ) (I) (۱۴)

۸۲- گزینه ۲»

جهان اجتماعی با آگاهی و اراده افراد انسانی پدید می‌آید ← این پدیده پس از اینکه با کنش انسان تحقق پیدا کرد ← پیامدها و الزاماتی را به‌دنبال می‌آورد که وابسته به قرارداد و اراده تک‌تک افراد نیست. ← این پیامدها خود موقعیت جدیدی (فرصت‌ها و محدودیت‌ها) را برای کنش‌ها و انتخاب‌های بعدی ما فراهم می‌آورند ← ساختن جهان اجتماعی جدید نیازمند پیدایش و گسترش آگاهی و اراده‌ای نوین است ← با تغییر جهان اجتماعی موجود و برداشته شدن الزامات آن ← جهان اجتماعی جدید شکل می‌گیرد ← الزام‌های دیگری را به‌دنبال می‌آورد که بر فعالیت اجتماعی اعضای آن تأثیر می‌گذارد.

( ) (I) (۴۳ ۴۲)

۸۳- گزینه ۱»

تغییراتی که به لایه‌های عمیق (عقاید و ارزش‌ها) برمی‌گردند: یک جهان اجتماعی را به جهان اجتماعی دیگر تبدیل می‌کنند. تغییراتی که به لایه‌های سطحی (هنجارها، رفتارها و نمادها) برمی‌گردند: در درون یک جهان اجتماعی واحد واقع می‌شوند. ارزش‌های کلان: همان آرمان‌ها و اعتقادات اصلی یک جهان اجتماعی هستند که تفاوت آن‌ها از نوع تفاوت‌های میان جهان‌های اجتماعی مختلف است.

( ) (I) (۳۷ ۳۶)

۸۴- گزینه ۱»

تشریح موارد نادرست:

(الف) به مجموعه اهداف و ارزش‌های مشترکی که اعضای یک جهان اجتماعی خواهان رسیدن به آن‌ها هستند، آرمان اجتماعی می‌گویند. (ب) جوامع مختلف با ایمان به عقاید و ارزش‌های حقیقی، آن‌ها را به قلمرو آرمانی خود وارد می‌کنند. (ج) حق و باطل بودن هر لایه از جهان اجتماعی، با علم متناسب با همان لایه شناخته می‌شود.

( ) (I) (۵۷ ۵۴ ۵۲)

۸۵- گزینه ۱»

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی، توحیدی یا حتی اساطیری نیست، بلکه سکولار و دنیوی است و به ابعاد تاریخی و جغرافیایی آن محدود می‌شود. این هویت در قالب عناوین قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی، امت و ملت اسلامی را به اقوام مختلف نظیر ترک، عرب و فارس تقسیم می‌کند.

گزینه ۳: «بهاران» و «گیلان» قابلیت هم‌قافیه شدن را دارند، چرا که «ان» در بهاران پسوند زمان است و در گیلان پسوند مکان؛ هم‌چنین هم‌قافیه شدن «دست و بست» نیز درست است. اما با توجه به الحاقی تلقی شدن مصوت بلند «ای» در پایان واژه‌های قافیه، «معن» و «دعو» قافیه درستی به‌شمار نمی‌روند. گزینه ۴: یکسان بودن نوع پسوندها در کلمات قافیه مردود است، بر همین مبنا «سازش و بارش» قافیه درستی نمی‌سازند. پسوند «ش» در هر دو ملحق به بن مضارع است و اسم مصدر می‌سازد (ولی هم‌قافیه شدن سایر کلمات در این گزینه، صحیح است).

( ) (I) (۹۱ ۸۸)

۷۸- گزینه ۳»

«موی» و «روی» جناس دارد. / فاقد استعاره است. / تشبیه مرجح در تشبیه روی به خورشید و نسیم مو به مشک
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «ک» و «چه» / بی‌قراری بنفشه: تشخیص و استعاره / تشبیه مرجح در تشبیه مو به بنفشه / «چو صبا...»: تشبیه
گزینه ۲: «در» و «بر» / «بت» استعاره از یار / «مه‌رو»: تشبیه درون‌واژه‌ای
گزینه ۴: «استعاره: بنفشه سر در جیب کند (استعاره مکنیه) / جناس: مویت و رویت / تشبیه: «موی معشوق به بنفشه» و «روی او به گل» تشبیه شده و بر آن‌ها برتری دارند. (تشبیه مرجح)

( ) (I)

۷۹- گزینه ۳»

(الف) شمع از زبان خود (شعله خود) آسیب می‌بیند، تو نیز از آسیب زبان آگاه باش. (سکوت کن)
(ب) دشمن پیروز را می‌توان با تواضع و فروتنی مغلوب ساخت.
(ج) در این دنیا به‌جز تسلیم شدن در برابر تقدیر چاره‌ای نیست.
(د) آب زندگی (آب حیات) در قبال صبر و شکیبایی حاصل می‌شود.

( ) (I)

۸۰- گزینه ۲»

در عبارت صورت سؤال، نویسنده مانع انسانیت را آسایش‌طلبی و حرص و طمع دانسته است؛ این مفهوم در بیت گزینه ۲ «نیز مطرح شده است. (نکوهش آسایش‌طلبی و طمع‌ورزی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «نکوهش مردم‌آزاری

گزینه ۳: «نکوهش عیب‌جویی

گزینه ۴: «توصیه به خیررسانی به خلق برای رضای خداوند یا راحتی و آسایش خود

( ) (I) (۱۶)

جامعه‌شناسی (۱)

۸۱- گزینه ۱»

پدیده‌های اجتماعی به مرور، از انسان‌هایی که آن‌ها را به‌وجود آورده‌اند، مستقل می‌شوند و فرصت‌ها و محدودیت‌هایی را برای کنش‌ها و زندگی انسان‌ها ایجاد می‌کنند. این روند تا جایی ادامه می‌یابد که افراد احساس

بنابراین هویت فرهنگی جوامع اسلامی در دیدگاه مستشرقان چند ویژگی دارد: ۱- سکولار و دنیوی ۲- محدود به ابعاد تاریخی و جغرافیایی ۳- قوم‌گرایانه و ناسیونالیستی

جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

حیات معنوی اسلام، افق‌های جدیدی را به روی اندیشمندان جهان غرب نیز گسترده است و نظریه‌پردازان غربی را که طی قرن بیستم، سکولاریسم و دنیوی شدن را سرنوشت مشترک و حتمی بشریت می‌دانستند، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

(۱) (۱۰۵ ۱۰۸)

۸۶- گزینه ۲»

«ارسطو»: در حکومت دموکراسی، مردم براساس آراء خود حکومت می‌کنند (تأیید گزینه ۱). اقلیتی را که بر مبنای میل و خواست خود تصمیم می‌گیرند الیگارش می‌نامید (تأیید گزینه ۲). حکومت اکثریت مردم براساس خواسته‌های نفسانی را دموکراسی می‌نامید (رد گزینه ۳). حکومت فردی که فضیلت و حقیقت را ملاک حکومت می‌داند، موناشری می‌نامید (تأیید گزینه ۴).

«فاریبی»: مدینه ضاله، حکومت اکثریت به صورت تحریف شده خدا محور براساس ملت الهی است. (رد گزینه ۱). نظام‌های سیاسی را براساس دو ملاک دین‌مداری یا دنیامداری تقسیم می‌کرد (تأیید گزینه ۲). نظام سیاسی دنیامدار فقط ارزش‌ها و آرمان‌های دنیوی را مورد توجه قرار می‌دهد (تأیید گزینه ۳). مدینه فاضله را جامعه‌ای می‌داند که براساس سنت و قانون الهی شکل می‌گیرد (رد گزینه ۴).

«جمهوری اسلامی»: عنوان «اسلامی» در این ترکیب به معنای این است که فعالیت مردم و نهادها بر مبنای عقاید و ارزش‌های اجتماعی اسلامی سازمان پیدا می‌کند (رد گزینه ۱). همان مردم‌سالاری دینی است (تأیید گزینه ۲). عنوان «جمهوری» در این ترکیب به معنای به رسمیت شناختن حضور مؤثر مردم در نظام سیاسی است (رد گزینه ۳). نوعی نظام سیاسی که در جهان اسلام مورد توجه امت اسلامی قرار گرفته است (تأیید گزینه ۴).

(۱) (۱۲۱ ۱۲۲)

۸۷- گزینه ۳»

قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها، آزادی بودن کنش انسانی را نشان می‌دهد. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آن‌ها از دست بدهیم، از گفتار باز می‌مانیم. از این رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود، آن را انجام می‌دهند. یکی از معانی گره کردن مشت به معنای اعتراض کردن است.

پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود.

(۱) (۴ ۵)

۸۸- گزینه ۱»

در جوامع فئودالی غربی، موقعیت اجتماعی افراد به رابطه آن‌ها با زمین بستگی داشت. برخی ارباب و گروهی رعیت بودند. در این جوامع، طبقه‌ای از مردم عادی هم وجود داشت که نه اشراف بود نه رعیت. به همین دلیل از آن‌ها به طبقه سوم یاد می‌شد. این طبقه هویت منفی و پست داشت و از نظر قانونی و اجتماعی از هیچ اهمیت و اعتباری برخوردار نبود؛ ولی به علت فواید و کارکردهایی که داشت، تحمل می‌شد.

(۱) (۸۴)

۸۹- گزینه ۲»

جهان اجتماعی هنگامی به داد و ستد و تعامل می‌پردازد که اعضای آن، به طور فعال و خلاق براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر رویارو شوند. اما اگر اعضای جهان اجتماعی مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و در نتیجه، حالت فغال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی دیگر از دست بدهند، دچار خودباختگی فرهنگی می‌شوند؛ در آن صورت عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی فرا می‌گیرند. جهان اجتماعی خودباخته، ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد، بنابراین نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است، ملحق شود. از اینجا رانده و از آنجا مانده!

(۱) (۹۸)

۹۰- گزینه ۴»

اگر جهان اجتماعی، فرهنگ تاریخی خود را فراموش کند، دچار ازخودبیگانگی تاریخی می‌شود. جوامع خودباخته‌ای که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به این معنای ازخودبیگانگی گرفتار می‌شوند.

اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی، مانع از آشنایی اعضای آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار ازخودبیگانگی حقیقی (فطری) می‌شود.

(۱) (۱۰۱)

عربی زبان قرآن (۱)

۹۱- گزینه ۲»

«اولک المواطنين»: ترکیب است و جمله نیست؛ باید به صورت «آن شهروندان» ترجمه شود پس گزینه‌های «۱ و ۴» نادرست هستند. «اجتهدوا»: تلاش کردند فعل ماضی است. پس گزینه‌های «۱ و ۳» نادرست هستند.

( )

۹۲- گزینه ۳»

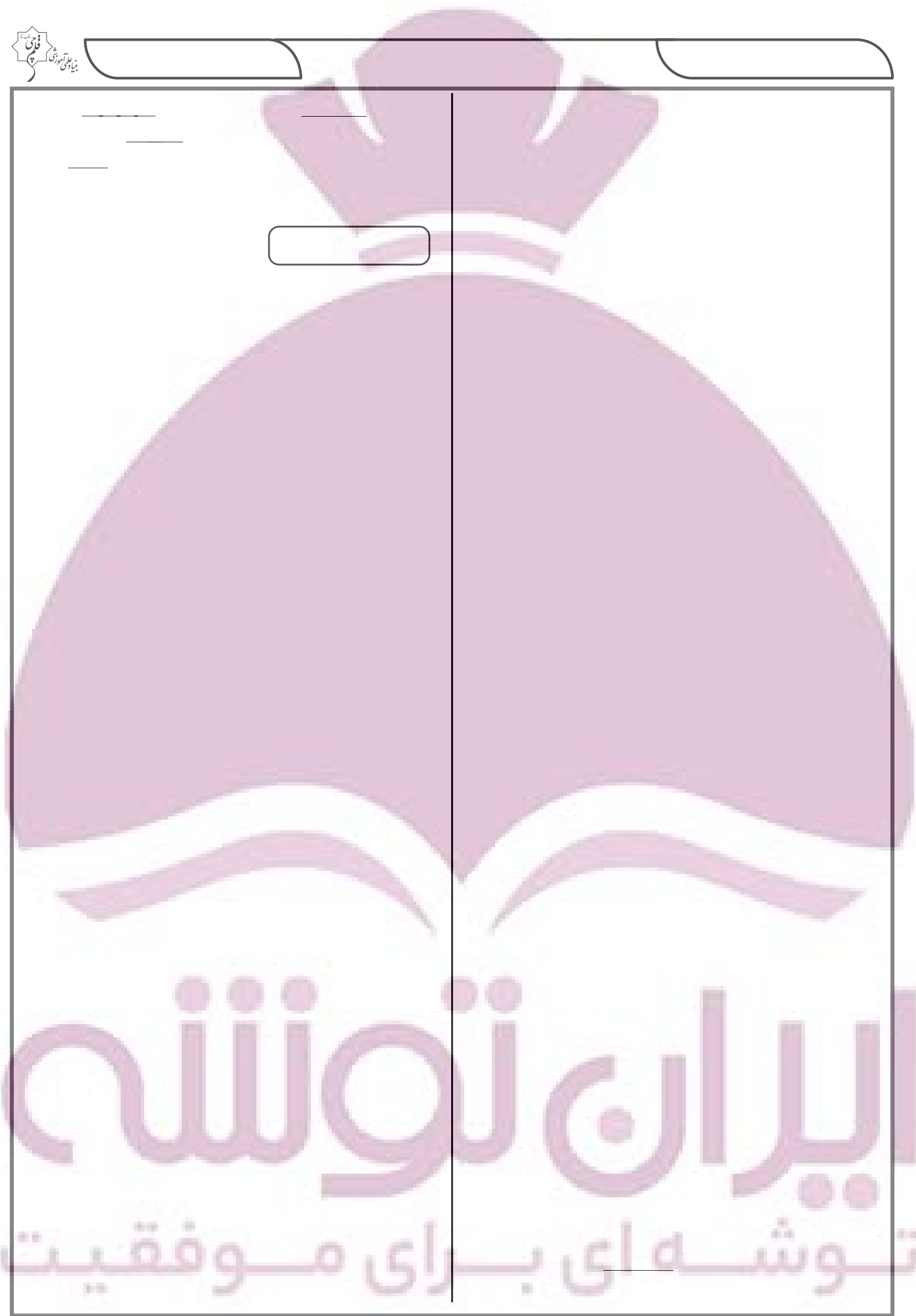
«سوف تعلمک الایام»: روزها به تو خواهند آموخت (رد سایر گزینه‌ها) / «ثروت حقیقی واقعی» (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «آن تملک»: مالک شوی (داشته باشی) (رد گزینه ۴) / «قلوب من حولک»: دل‌های کسانی را که در اطرافت هستند (رد گزینه ۲) / «من أصدقاتک و جيرانک»: از دوستان و همسایگانت (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

( )

۹۳- گزینه ۳»

«هناک»: وجود دارد، هست (رد گزینه ۱) / «عمارات»: ساختمان‌ها، بناها (رد گزینه ۲) / «تقع»: واقع است (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «کل من»: هر یک از، هر کدام از (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «تقدر»: می‌توانند (رد گزینه ۲) / «لستیاح»: گردشگران (رد گزینه ۱) / «من کل بلاد العالم»: از تمام کشورهای جهان (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

( )

ایران توانسته
توشه ای برای موفقیت

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از صدق کلی به صدق جزئی می‌رسیم.

گزینه «۳»: از کذب جزئی به کذب کلی می‌رسیم.

گزینه «۴»: از صدق جزئی به طور قطعی نمی‌توان صدق کلی را نتیجه گرفت.

(۶۵ ۶۶)

۱۰۸- گزینه «۳»

از آنجایی که قیاس شکل چهارم می‌باشد پس حد وسط در مقدمه اول در جایگاه موضوع و در مقدمه دوم در جایگاه محمول است. (ب حد وسط است) پس باید در مقدمه دوم «ب» محمول باشد. (رد گزینه‌های ۱ و ۴) از طرفی دیگر قیاس معتبر است؛ پس چون علامت «ج» در نتیجه مثبت است باید در مقدمه اول نیز مثبت باشد، پس سور آن کلی است. (رد گزینه ۲)

نکات مهم درسی:

برای پاسخ‌گویی سریع‌تر به این نوع سؤالات ابتدا داده‌ها و معلومات سؤال (نتیجه و یکی از مقدمات) را بنویسید و با توجه به شرایط اعتبار و قانون نتیجه‌گیری قیاس مجهولات را به دست آورید.

(۷۷ ۷۹)

۱۰۹- گزینه «۲»

در همه اقسام قضیه شرطی منفصل چنانچه کلمه «یا» حذف شود دو قضیه حملی باقی می‌ماند. سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

(۸۷)

۱۱۰- گزینه «۱»

عبارت «تمام دنیا» نشان می‌دهد در این جمله بزرگ‌نمایی به کار رفته است و نوعی اغراق در آن مشهود است. هرگاه سعی در بزرگ جلوه‌دادن واقعیتی داشته باشیم، مغالطه بزرگ‌نمایی رخ داده است.

(III)

اقتصاد**۱۱۱- گزینه «۴»**

سیاست‌هایی که دولت از طریق بانک مرکزی برای مدیریت حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول اعمال می‌کند، «سیاست‌های پولی» هستند. در حالت رکود اقتصادی که سطح تولید کاهش و بیکاری افزایش می‌یابد، معمولاً سیاست‌های انبساطی اعمال می‌شود. در حالت رکود، بانک مرکزی با خرید اوراق مشارکت، نقدینگی بیش‌تری به جامعه تزریق می‌کند.

(۱۰۳)

۱۱۲- گزینه «۱»

- نحوه اداره تعاونی‌ها براساس هر نفر، یک رأی است.
- ماهیت مؤسسات غیرانتفاعی و خیریه‌ها غیرسودآور است.
- هدف تشکیل تعاونی‌ها تأمین نیازمندی‌های اعضا است.

(۱۹)

گزینه «۳»: نسبت تباین برقرار است. زیرا هر مفهوم کلی دست کم در ذهن دارای چند مصداق است نه فاقد آن!

گزینه «۴»: نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است؛ زیرا فقط بعضی مفاهیم کلی مصداق متعدد یا بی‌نهایت در خارج دارند، ولی هر مفهومی که چنین است، مفهوم کلی است.

(۲۰ ۲۳)

۱۰۴- گزینه «۲»

تعریف ذکرشده برای «فکر» شامل استدلال که از اقسام فکر است نمی‌شود؛ بنابراین تعریف مانع است و جامع نیست. در تعریف منطقی، شرط واضح بودن تعریف نقض شده است؛ زیرا از واژه‌هایی آشنا، واضح و قابل فهم برای شنونده استفاده نشده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر دو تعریف جامع هستند، اما مانع از ورود اغیار نمی‌شوند.

گزینه «۳»: هر دو تعریف دوری هستند.

گزینه «۴»: در هر دو تعریف شرط واضح بودن تعریف رعایت نشده است.

(۳۴ ۳۵)

۱۰۵- گزینه «۴»

هر چه قدر وجوه مشابهت افزایش یابد استقرای تمثیلی ما قوی‌تر خواهد بود اما هیچ وقت چنین نوع استدلالی یقینی و قطعی نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تمثیل در ادبیات متفاوت است. استقرای تمثیلی بر مبنای تمثیل و مشابهت ساخته می‌شود اما خود آن نیست.

گزینه «۲»: نمی‌توان گفت همه انواع استقرای تمثیلی به یک اندازه قوت دارند. چون هر چه قدر وجوه مشابهت افزایش یابد استقرای تمثیلی ما قوی‌تر خواهد بود.

گزینه «۳»: ممکن است در استقرای تمثیلی بین اوصاف یک موضوع واحد مشابهت برقرار شود. به عنوان مثال: علی معلم خوبی است، پس او پدر مهربانی هم هست!

(۴۲ ۴۳)

۱۰۶- گزینه «۲»

از بین جملات، تنها جملات کامل خبری بامعنا تصدیق و قضیه محسوب می‌شوند. به سایر جملات به طور کلی جملات انشایی گفته می‌شود مثل جملات پرسشی، تعجبی، امری، ندا و ... احتمال دیگر هم این است که جملات ناقص و یا بی‌معنا باشند. ویژگی مشترک همه این جملات این است که قابلیت صدق و کذب ندارند.

(۵۵)

۱۰۷- گزینه «۲»

در تداخل اگر قضیه جزئی کاذب باشد، قضیه کلی آن قطعاً کاذب است، پس اگر بدانیم «بعضی ج د نیست» کاذب است، به‌طور قطعی می‌توانیم بگوییم که «هیچ ج د نیست» نیز قضیه‌ای کاذب است.

۱۱۳- گزینه «۱»

( )
داشتن نظم و انضباط و توانایی حل مسئله مربوط به ویژگی پرنانگیزه بودن و داشتن شجاعت به همراه تدبیر مربوط به ریسک‌پذیر بودن است.
(۶)

۱۱۴- گزینه «۲»

( )
 $130,000 = (1,000 \times 50) + (2,000 \times 40)$ ارزش تولید کل اسمی در سال ۹۷
 $205,000 = (1,500 \times 60) + (2,300 \times 50)$ ارزش تولید کل اسمی در سال ۹۸
تولیداسی سی سا ۹۷ - تولیداسی سی سا ۹۸ = نرخ رشد تولید اسمی در سال ۹۸
 $100 \times \frac{205,000 - 130,000}{130,000} = 57/69$ درصد
 $160,000 = (1,000 \times 60) + (2,000 \times 50)$ ارزش تولید کل واقعی در سال ۹۸
(۱۲۳ ۱۲۲)

۱۱۵- گزینه «۱»

( )
الف) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با مازاد تقاضا (کمبود عرضه) مواجه می‌شویم. میزان تقاضا در قیمت ۲۰۰ تومان: ۳۰۰ کیلو
میزان عرضه در قیمت ۲۰۰ تومان: ۱۰۰ کیلو
کیلو (مازاد تقاضا) $200 = 300 - 100$
ب) در قیمت ۴۰۰ تومان تولیدکنندگان تمایل به تولید و فروش ۳۰۰ کیلو از کالا را دارند، اما تقاضاکنندگان به دلیل بالا بودن قیمت، تمایل چندانی به خرید ندارند و تنها ۱۰۰ کیلو از کالا را تقاضا دارند، در نتیجه حداکثر درآمد تولیدکنندگان در این قیمت برابر خواهد بود:
حداکثر درآمد تولیدکنندگان در سطح قیمت ۴۰۰ تومان
هزار تومان $40 = 400 \times 100 = 40,000$ تومان
ج) در سطوح قیمت پایین‌تر از قیمت تعادلی در بازار با کمبود عرضه (مازاد تقاضا) مواجه می‌شویم. در این حالت چون گروهی از مصرف‌کنندگان موفق به خرید کالای مورد نیاز خود نمی‌شوند، حاضر هستند برای دریافت کالا، مبلغ بالاتری بپردازند، در نتیجه قیمت افزایش می‌یابد و تمایل تولیدکنندگان به تولید نیز بیشتر می‌شود. در نتیجه قیمت در بازار تا سطح رسیدن به قیمت تعادلی افزایش می‌یابد؛ در نتیجه در سطح قیمت ۱۰۰ تومان، قیمت باید تا سطح رسیدن به قیمت تعادلی یعنی ۳۰۰ تومان افزایش یابد. (در سطح قیمت ۱۰۰ تومان، افزایش قیمت به میزان ۲۰۰ تومان $200 = 300 - 100$) بازار را به تعادل می‌رساند.
(۵)

۱۱۶- گزینه «۲»

( )
الف) در نقطه (ب) ۴۰۰ واحد کالای A و ۴۰۰ واحد کالای B تولید می‌شود. برای تولید کالای B بیشتر، باید به سمت راست و پایین در طول مرز امکانات تولید جابه‌جا شویم. (یعنی از نقطه ب به ج برویم)
در نقطه (ج)، ۶۰۰ واحد کالای B (یعنی ۲۰۰ واحد بیشتر از تولید در نقطه A) و ۲۰۰ واحد کالای A (۲۰۰ واحد کمتر از تولید در نقطه A) تولید می‌شود، بنابراین هزینه فرصت ۲۰۰ واحد کالای B بیشتر، ۲۰۰ واحد کالای A است که شرکت باید از تولید آن صرف‌نظر کند.
ب) تولید در نقاط زیر منحنی مرز امکانات تولید، ناکارا است. (نقطه (و))
ج) تولید در نقاط بالای منحنی مرز امکانات تولید، غیرممکن است. (نقطه (ه))
(۳۶ ۳۶)

۱۱۷- گزینه «۱»

( )
الف) دولت با تعریف و اجرای حقوق مالکیت، امنیت خرید و فروش و مبادلات را بهبود می‌بخشد.
ب) اساس و مبنای مالیات بر دارایی، ثروت مؤدی است و در مالیات بر درآمد، درآمد افراد و شرکت‌ها مبنای مالیات است.
ج) در مالیات بر مصرف، مالیات نهایتاً به وسیله مصرف‌کننده نهایی پرداخت می‌شود، اما وظیفه قانونی پرداخت آن به عهده تولیدکنندگان و فروشندگان است.
(۵۷ ۶۱ ۶۳)

۱۱۸- گزینه «۴»

( )
الف) برای تعامل با دیگران، کشورها ناگزیرند میان بهره‌برداری از مزیت‌های موجود از سویی و خلق مزیت‌های جدید، در جهت افزایش استقلال و اقتدار اقتصادی دست به انتخاب بهینه بزنند.
ب) ۲۳ کشور برای جلوگیری از اقدامات حمایت‌گرایانه کشورهای علیه یکدیگر و حفظ روابط تجاری بین خودشان قراردادی غیررسمی را امضا کردند که به نام قرارداد «گات» مشهور شد.
(۷۷ ۷۵)

۱۱۹- گزینه «۱»

( )
جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
نفر $1,500,000 = 1,860,000 - 360,000$ = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر
جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال
نفر $1,250,000 = 1,500,000 - 250,000$ = جمعیت فعال
جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار
نفر $250,000 = 1,250,000 - 1,000,000$ = جمعیت بیکار
چ عیت بیکار ۱۵ ساله و بیشتر = نرخ بیکاری $100 \times \frac{250,000}{1,250,000}$
چ عیت فعا ۱۵ ساله و بیشتر = نرخ بیکاری $100 \times \frac{250,000}{1,250,000}$ = درصد $20 = 100 \times \frac{250,000}{1,250,000}$
(۱۶ ۱۵)

۱۲۰- گزینه «۴»

( )
الف) برخی بانک‌ها به سپرده‌های پس‌انداز سودی نمی‌دهند؛ بلکه به ازای مدت زمان سپرده‌گذاری، برای مشتری امتیاز دریافت وام در نظر می‌گیرند. به طوری که مقدار وام و دوره بازپرداخت آن تابع مقدار سپرده و مدت زمان سپرده‌گذاری است؛ به این بانک‌ها، بانک‌های قرض‌الحسنه گفته می‌شود.
ب) نظام‌های بیمه در کشورهای مختلف اغلب به نظام بیمه‌های اجتماعی، نظام بیمه تعاونی و نظام بیمه بازرگانی تقسیم‌بندی می‌شوند.
ج) نظام بیمه تعاونی شامل بیمه‌های متقابل و تکافل است.
(۱۵۹ ۱۶۰)